

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS – TUESDAY, KOVO – MARCH 1, 2016 • Vol. CVII Nr. 25 Kaina 1 dol.

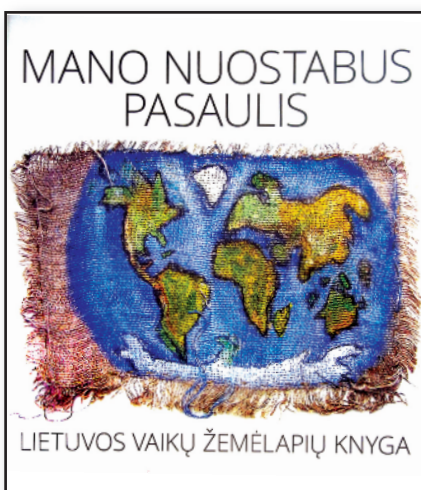
PERIODICALS

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 02-29-2016

ŠIAME NUMERYJE:

Vardan tos Lietuvos – 5 psl.

Vaikai piešia žemę – 6 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Vasario 16-oji L A Šv. Kazimiero lituanistinėje mokykloje

Istorijos mokytojo Dauro Dargio paruošta įsimintina laiko juosta.

Ingos Greblikienės nuotraukos

INGA GREBLIKIENĖ

Lietuvos nepriklausomybės aktas – Lietuvos Tarybos 1918 m. vasario 16 d. pasirašytas dokumentas, skelbiantis, kad Lietuvos Taryba atskiria Lietuvą nuo visų valstybinių ryšių, kada nors buvusių su kitomis tautomis. Dokumentas pasirašytas Vilniuje po to, kai dr. Jonas Basanavičius pasiekė susitarimą tarp dešinesnių ir socialdemokratinių pažiūrų politikų. Dabar čia įsikūręs Signatarų namų muziejus – Lietuvos nacionalinio muziejaus filialas.

Lietuvos valstybės atkūrimo diena minima ir švenčiama visame pasaulyje. Šiemet šventėme 98-ąją kartą – kokia didelė ir smagi šventė mūsų laukia po dvejų metų!

Valstybinė šventė skambiu akordu suskambėjo ir vakarinėje JAV pakrantėje. Los Angeles Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla šiemet valstybės atkūrimo dieną sutiko gražiai pasiruošusi. Šventė mokykloje prasidėjo Lietuvos trispalvės pakėlimo iš-

kilmėmis. Sugiedoję Lietuvos himną, mokiniai išsiskirstė į klases. Tą dieną Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla sulaukė garbingų svečių – mokykloje svečiavosi LR Seimo narys, Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininkas Raimundas Pauliukas su žmona Ona, LR generalinis konsulas Los Angeles Darius Gaidys su žmona Renata bei LR garbės konsulė Santa Barbaroje ir Centrinėje Californijoje Daiva Navarrette. – 2 psl.

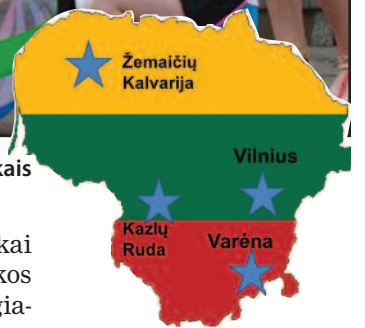
„Vaiko vartai į mokslą“ veikla

Organizacija „Vaiko vartai į mokslą“ Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, kasmet rengia metinį veiklos pranešimą. Šiemet popietė vyko vasario 7 dieną. Pranešimo metu buvo pateikta trumpa praėjusių metų veiklos apžvalga. Buvo apibūdinti projektai ir finansinė bei kita parama, kuri organizacijos dosnių rėmėjų dėka pasiekė pomokyklinius dienos centrus. Praėjusiais metais remiamus centrus lankė 343 rizikos grupės šeimų vaikai ir jaunuoliai. Svarbi popietės dalis – 2015 m. savanorių pasidalinimas išpūdziais. Nuo 2000 metų organizacija padėjo 76 įvairaus amžiaus asmenims (daugiausia studentams ir vyresnių klasių gimnazistams) savanoriškai padirbėti Lietuvoje. Organizacijos valdyba jiems tarpininkavo ir koordinavo jų veiklą centruose Lietuvoje. Būsiami savanoriai organizacijos buvo paruošti darbui su rizikos grupės šeimų prieaugliu. Savanoriai ir jų šeimos padengė visas su kelione susijusias iš-

Seselė Onutė Petraškaitė ir savanorė Marija Čyvaitė su vaikais iš Šv. Kryžiaus namų.

laidas. 2015 m. į Lietuvą keliavo net penkiolika lietuviškai kalbančių jaunų savanorių iš trijų Jungtinių Amerikos Valstijų. Iš jų penki galėjo dalyvauti vasario 7 d. rengiamoje popietėje ir pasidalinti išpūdziais bei pabendrauti su popietės dalyviais. – 4 psl.

Pavojingesni veidmainiški draugai negu priešai – Jean-Jacques Rousseau

Niekas nenorėtų patekti į situaciją, į kurią buvo patekęs rusų dainininkas Nikolajus Baskovas. Tikrai kvailas nutikimas. Atvykus į svečius pas Čečėnijos diktatorių Ramzaną Kadyrovą dainininkui į veidą buvo mestas didelis gabalas torto. Saldūs kremai ištiško ant veido, brangiai kaštavusio švarko, unikalių marškinų...

Ką tuomet jautė žymusis Rusijos dainininkas? Apmadą, pyktį, gėdą? Visiems aišku: padoriose kompanijose svečiai taip nepasitinkami. Be to, N. Baskovas – ypatingai garbingas svečias. Viešojoje erdvėje Ramzaną jis buvo pavadinęs ne politines žmogžudystes organizuojančiu diktatoriumi, bet būtent „Rusijos patriotu“. Todėl Ramzanas neturėjo priešasties nekęsti dainininko.

Ir vis dėlto tortas tēkštas tiesiai į veidą. Dainininkui beliko apsimesti, kad ...labai juokinga ir šmaikštu. Juk tortą sviedė pats Ramzanas, besimėgaujantis neribota valdžia ne tik Grozne, bet ir Maskvoje.

Galima šaipytis iš pažeminto dainininko, girdi, pats privalėjo suvokti, kur, pas ką ir už kiek važiuoja į svečius. Galima skaityti moralus: jei vis tik sulaukei „saldaus antausio“, derėjo tēkšti atgal, kad ir ponas Ramzanas būtų priverstas apsimesti, kaip „juokinga ir šmaikštu“.

Bet prisipažinkime, jog nepavydėtina situacija, į kurią pateko Rusijos žmonių numylėtinis, mums visiems daugiau ar mažiau pažįstamas. Tokių dviprasmybių gausu ir valstybių, ir politikų, ir žurnalistų gyvenimuose: kai negali nevažiuoti, kai negali pasiūsti po velnių.

Pateiksiu keletą asmeninių pastebėjimų. Kartas nuo karto mankštinausi viename iš Vilniaus sporto kompleksų „Impuls“. Per pastaruosius keletą metų bevaikščiodamas į sporto salę susipažinau su gausiu būriu sveikos gyvenimo aistraulių. Draugyste nepavadinsi, bet vienu kitu žodeliu nuolat persimetame.

Šiandien toji pažintis apkarto. Geriau kai kurių sportuojančiųjų nebūčiau visai pažinojęs. Tikri agresyviosios Rusijos gerbėjai. Tikri imperinės Rusijos šalininkai. Kai politikuoja, būtinai pabrėš, esą ukrainiečius rusų armija puola pagrįstai, esą tik kvailiai Lietuvoje švenčia Vasario 16-ąją, esą mūsų primityvūs politikai nemoka derėtis su Rusija nei dėl pigios naftos, nei dėl pigių dujų. Beje, šias „tiesas“ perša ne rusai, taip tauškia lietuviai. Liūdniausia, kad būtent tokių lietuvių sporto salėje – ne viena dešimtis. Vaizdžiai tarant, – daugoka.

Gal patartumėte, kaip elgtis patekus į šią situaciją? Nesivelti į ginčus? Apsimesti, jog neišgirdai jų paistalų?

Štai Kupiškio miestelio gyventojai nenori, jog kelios gatvės, iki šiol vadinamos sovietinių veikėjų pavardėmis, būtų pakeistos į istorinius arba neutralius pavadinimus. Nejaugi būtina susitaikyti su šia kelių šimtų kupiškėnų nuomone?

Štai nueinu į solidų renginį, kurio anonsas byloja, jog bus kalbama apie litvakų indėlį į Lietuvos istoriją, tačiau tame renginyje, apart įdomių, svarbių pranešimų, vis tiek išgirstu lietuvių žeminančių, neteisingai Lietuvos istoriją traktuojančių išpuolių. Kaip elgtis tada? Dar sykį pabrėžti, jog žydai buvo žudomi tik okupuotoje Lietuvoje, kai mes neturėjome jokios realios valdžios? Ar tiesiog išeiti iš salės, pareiškiant, kad visi esame lygūs prieš Dievą, todėl, jei lietuviai privalo suregistruoti visus žydšaudžius, tai žydai privalo išleisti bent vienai vieną knygą, kurioje būtų suregistruoti visi NKVD, MGB ir KGB budeliai žydai, kankinę bei persekioję lietuvius gūždžiais sovietinės okupacijos metais?

Net ir saldus antausis žemina garbę bei orumą

GINTARAS VIŠOCKAS

Štai perskaičiau Lietuvių kalbos instituto Sociolingvistikos skyriaus vadovės, Vilniaus universiteto Skandinavistikos centro docentės dr. Loretos Vaicekauskienės demagogiškus samprotavimus (delfi.lt), girdi, mes esame lietuvių kalbos baudžiauninkai, nes norime kalbėti taisyklinga lietuvių kalba, laikytis visų lietuvių kalbos taisyklių. Klaiku. Juk tai, ką siūlo ši ponija, atves prie lietuvių kalbos chaoso ir mirties.

Štai Krašto apsaugos ministras Juozas Olekas žengia vieną tikrai garbingą žingsnį: atsako skirti Patriotų premiją Nerijai Putinaitei, kritikuojančiai poetą Justiną Marcinkevičių dėl puikios laikysenos sovietmečiu. Ir vėl – baugu. Užuoat šį sykį pagyrę socialdemokratą ministrą už tikrai pilietišką žingsnį, mat jis gina itin sunkiomis sąlygomis (sovietmečiu) lietuvių labai ryškiai, principingai ir nuosekliai puoselėjusį poetą, sulaukiame priekaištų, esą Lietuvoje gniuždoma spaudos laisvė. Tarsi N. Putinaitei būtų kas nors uždraudęs rašyti knygas. O kai vertėjui Laimantui Jonušiui skiriama To-

lerancijos premija, nors viename iš paskutiniųjų savo tekstų nenorinčius išleisti svetimų raidžių į lietuviškąją abėcėlę jis išvadina degeneratais, – tokio didelio pasipiktinimo nėra. Kai filosofas Leonidas Donskis sutinka skirti Nacionalinę premiją ...vamzdžiui, – didelio pasipiktinimo ir vėl nesulaukiame.

Todėl ir sakau: neskubėkime šaipytis iš rusų estrados žvaigždės N. Baskovo. Mes patys labai dažnai panašūs į jį, kvailai besišluostantį išteptą veidą.

Bet pati didžiausia Lietuvos bėda – ta pati. Tai – menkas gimstamumas. Šio riešuto niekaip nesugebame perkąsti. Nei socialdemokratai, nei konservatoriai, nei liberalai. Bijo išsilaužti dantis? O juk viskas kur kas paprasčiau nei atrodo iš pirmo žvilgsnio. Imkime pavyzdį iš šiandieninės Lenkijos. Nuo šių metų balandžio mėnesio lenkų šeimoms, sulaukusioms antro ir daugiau vaikų, iki jų pilnametystės valstybė kas mėnesį mokės pinigines išmokas – premijas. Ne milijonai, bet parama – reali. Kas mėnesį – po 113 eurų. Lyginant su lietuviškomis išmokomis nuo 28,5 iki 15,2 euro, – tikrai dideli pinigai.

Tiesa, egzistuoja baimių, girdi, Lenkija dėl šių finansinių išpareigojimų tiesiog bankrutuos. Nepagrįstos baimės. Realiai besirūpinanti kuo didesniu gimstamumu valstybė negali bankrutuoti. Žlugti gali tik toji valstybė, kuri finansiškai neremia vaikų auginančių šeimų arba jas remia tik simboliškai.

Vasario 16-oji – Los Angeles

LR gen. konsulas Darius Gaidys ir Seimo narys Raimundas Pauliukas kartu su šventės dalyviais gieda Lietuvos himną.

Atkelta iš 1 psl.

Mokyklos direktorė Marytė Newsom supažindino svečius su mokyklos veikla ir programa bei pakvietė į šventiškai išpuoštą salę. Valstybės dienos paminėjimas šiemet buvo tikrai įsimintinas: garbingi svečiai visus pasveikino valstybės atkūrimo dienos proga, šauniai grojo moksleivių orkestrėlis „Gintarėliai“. Visus sudomino istorijos mokytojo Dauro Dargio paruošta Lietuvos istorinė laiko juosta: buvo pristatyta 13 LR istorijai svarbių datų: 6-8 klasių moksleiviai išsamiai apibūdino tais metais įvykusius lemtingus Lietuvai įvykius, o mokytojas Dauras apibendrino kiekvieno laikotarpio įtaką istorijos raidai. Po to mokyklos orkestrėlis (du smuikai, saksofonas ir violončelė) kar-

tu su moksleivių choru atliko Bernardo Brazdžionio „O atsimenu namelį“ – retai atliekamą, bet jautrią ir gražią dainą. Mokyklos direktorės Marytės Newsom kvietimu Nepriklausomybės dienos paminėjimą užbaigėme Lietuvos himnu, kuris nuskambėjo ypač harmoningai ir galingai. Po to visi mokiniai, mokytojai, tėveliai ir svečiai buvo pavaišinti lietuviškais ledais (graži Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos tradicija). Šiemet tai buvo natūralūs vaisiniai ledai „Enjoyer“. Gamintojai pasistengė, nes dauguma smaližių vaišinosi trispalviais mūsų vėliavos spalvas atitinkančiais ledais.

Ačiū už šventę, linkime gyvuoti Lietuvai dar daug daug metų!

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesučiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį ir kalbą neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

Administracijos el. paštas:

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Ne, ne, sakydama „knygos tauta” turiu galvoje ne žydus, kurie turi Bibliją. Knygos tauta vadinu mūsų lietuvius. Nes apie tai kasmet primena jau septynioliktą kartą rengiama Vilniaus knygų mugė. Taigi stebiuosi ir negaliu atsistebėti lietuvių prisirišimu prie knygos, rašto, kalbos (nors ir lietuvių yra visokių).

Žinoma, pirmasis ir niekur pasaulyje nepakartotas tokio lietuvių būdo pasireiškimas buvo knygnešystė XIX a. Apie tai daug prirašyta, daugiau nieko naujo nebeprasakysiu. Tik nusistebėsiu – kodėl? Kodėl lietuviai taip rūpinosi sava knyga? Juk nei raštas, nei knyga Lietuvoje, lyginant su kitais kraštais, neatsirado anksčiausiai Europoje, o tuo labiau pasaulyje. Pirmoji lietuviška knyga, kaip prisimename, buvo protestantiškas Martyno Mažvydo katekizmas (šiandienine kalba pavadinimas skambėtų taip: „Katekizmo prasti žodžiai, mokslas skaitymo rašto ir giesmės dėl krikščionystės bei dėl bernelių jaunų naujai suguldytos”), išleista tik XVI a. (1547 m. sausio 8 d.). Seniausia knyga Europoje laikoma 1979 m. Britų bibliotekos už 9 mln. svarų (37,6 mln. litų) įsigyta VII a. Evangelija, rasta vieno šventojo kape daugiau kaip prieš 900 metų. Tai rankraštine Jono Evangelijos kopija, vadinama Šv. Kutberto Evangelija. Ji buvo įdėta į Šv. Kutberto karstą Lindisfarno saloje galbūt 698 metais.

Lietuvių knygnešystėje pirmoji mintis greičiausiai buvo ne tiek knyga, kiek kalba. Taip reikėsi ypač stipri lietuvių savimonė – ginti savo kalbą kaip patį save. Po 1863–1864 m. sukilimo rusų caro valdžios įvestas draudimas europinės imperijos dalies gubernijose spausdinti, įvežti ir platinti lietuviškus (o taip pat ir latvių katalikų) leidinius lotyniškais raidėmis buvo tik pirmasis išbandymas, baigęs rašto gražinimu 1904 m. Tai įkvėpė, – mūsų protėviai suprato, kad tai sėkmingas būdas kovoti už save. Knyga ir raštas išitvirtino kaip tautinės savimonės svarbiausias pasireiškimas, ir jis tebegalioja štai jau antrą šimtą metų. Negaliu pasakyti ko nors daugiau apie lietuvių ir knygos santykį prieškariniu, nes specialiai tuo nesidomėjau, bet mano gyventu sovietmečiu lietuviška knyga vėl buvo įgavusi ypatingą – simbolinę reikšmę. Tegu ir sužalota, su svetimybių inkliuzais – marksizmo, leninizmo citatomis, – bet mes buvome išmokę tekstą skaityti tokį, kokį norėjome skaityti – tarp eilučių ir laisvą. Žinoma, viskas, kas vystosi nenatūraliai, dažnai iškrypsta. Ir knyga buvo tapusi tam tikru nesveiku reiškiniu – mados, pasirodymo reikalu. Ilgos knygų lentynos turėjo rodyti inteligentiškumo laipsnį (nors didžioji dalis jų šeiminių buvo neperskaitytos). O norėdami įsigyti geresnę knygą, kaip ir kitų deficitinių daiktų (o kas nebuvo deficitas?), taip pat naudodavomės vadinamu blatu. Turėti knygyne pažįstamą buvo ne mažiau svarbu, kaip mėsos parduotuvėje pardavėją, kuris iš po prekystalio galėjo ištraukti tikros mėsos gabalą, nes vitrinose buvo vien kiaulių galvos ir galvijų kojos. Knygų lentynų ilgis matavo mūsų tuštybę, bet vis tiek smagu, jeigu tuštybė matuojama knygomis, o ne skalpais ar aukso grynuoliais.

Sovietmečiu turėjome ir to laiko knygnešius. Pvz., Vilniaus universiteto studentai romviečiai lietuviškas knygas gabendavo į Baltarusijos lietuviškas saleles ir dėl to būdavo baudžiami – netgi metami iš universiteto, nors knygos ir laikraščiai, kuriuos jie tempė savo kuprinėse, buvo legalūs, už savus skatikus supirkti iš sovietinių knygynų. Matyt, sovietus erzino pats faktas, kad rūpinamasi lietuviška spauda. Jau nekalbu apie Katalikų Bažnyčios kroniką, kurios leidime dalyvavo ir išėivija. Buvo ir mažesnio masto vadinamojo „samizdato” – savilaidos, – dažniausiai rankine spausdinimo mašinėle, o kartais ir iš valdiškų spaustuvių pavogtų detalių susikonstruota spausdinimo mašina be valdžios leidimo atspausdintų tekstų – katalikiškų, filosofinių, istorinių.

Štai po Vilnių skubiu, tik kiek sutrumpėjusiu žingsneliu tebevaikšto knygos riteris Albinas Vaičiūnas, – jį gerai pažįsta Amerikos literatai ar literatų vaikai, nes jis nuolat prisimena ir Lietuvoje mums sukakčių proga primena apie savo krašto – Zanavykijos rašto didžiuosius, taip pat ir išėivius. Albinas Vaičiūnas okupacinei valdžiai neįtiko dar būdamas nepilnametis, nes priklausė pogrindinei jaunimo organizacijai ir savo tėviškėje buvo sukaupęs ir kitiems leido naudotis prieškarinės literatūros bibliotekėle, sudaryta iš represuotų kai-

Knygos tauta. 2016

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

mynų ar giminių knygų. Nuteistas 25-eriems metams, bet po Stalino mirties kaip nepilnametis 1956 m. paleistas, grįžęs ieškojo savo vietos po sovietų saule vėl arčiau knygų. Baigė prekybos technikumą ir gavo darbo knygynė. Ilgainiui jo dokumentuose „išsityrynė” teistumas už politiką, ir Lietuvos nepriklausomybės jis sulaukė būdamas Vilniaus centrinio knygyno direktoriumi. Yra pasakojęs, ką darėdavo tais laikais, kai knygos buvo cenzūruojamos – imdavosi žygių, kad viena ar kita lietuviškai savimonei reikalinga knyga iš praeities kuria nors dingstimi būtų išleista, o politiškai nepageidaujama būtų priglobiama jo knygynė po prekystaliu. Lietuvai atkūrus nepriklausomybę jis su bičiuliais atkūrė ir prieškariniu veikusį „27 knygos klubą”.

Knygnešystės bacila mūsų visuomenę tebeveikia iki šiol. Tiems, kas Vilniaus knygų mugės dienomis nėra buvęs Lietuvoje, papasakosiu, kaip atrodo Vilniaus Lazdynų rajonas, kur veikia Lietuvos parodų ir kongresų centras LITEXPO (Laisvės pr. 5). Pro čia tomis dienomis be vargo nei praeisi, nei pravažiuos. Jaunimas, kuris užaugęs su kompiuteriais ir maitinasi internetinėmis žiniomis, stebisi, kad lietuvius vis dar traukia tokia seniena kaip popierinė knyga, nors ir patys eina į LITEXPO, nes viename paviljone nuolat vyksta populiarių muzikos grupių koncertai, susitikimai su muzikantais bei dainų kūrėjais ir galima nusipirkti naujų ir ankstesnių muzikos plokštelių. O tose salėse, kur leidyklos ir spaustuvės rodo savo knygas – tarsi tikroje Mekoje – neišpasakyta spūstis tęsiasi visas keturias dienas – nuo ketvirtadienio iki sekmadienio. Nieko neįmanoma pamatyti ir ribotai sužinoti, nes pro žmones nuolat reikia brautis pečiais. Ir nepaisant viso to, o gal ir dėl to – važiuoja žmonės ne tik iš Vilniaus, bet ir iš visos Lietuvos – savomis mašinomis ir ekskursijų autobusais, visokio amžiaus, o sekmadieniais – su mažais vaikais (nes tai šeimos diena).

Kas iš tikrųjų žmones traukia į knygų mugę? Čia paprastai būna mažesnė knygos kaina, čia gali pamatyti daug gyvų rašytojų vienoje vietoje (juk ne kasdien tokia puota), čia apskritai pasijauti savos bendruomenės – skaitančiųjų klanu dalimi. Pasijunti tarp savų, nors asmeniškai ir nepažįstamų – vienus matei per televizorių, kiti matyti iš laikraščių ir knygų, tretį daug kartų sutikti kur nors literatūros va-

karuose, teatruose ir kitokiuose kultūros renginiuose. Taigi į Vilniaus mugę susirenka bendraminčiai žmonės kaip į kokį mitingą, tik ne protestuoti, bartis ir keikti valdžią, o džiaugtis ir švesti. Nors knygos brangios, bet ir tuo čia niekas nesipiktina, traukia iš mašnelės šiai šventei gal visus metus taupytus pinigėlius, kad galėtų atgauti širdį ir didžiudamasis, kaip koks turtuolis grįžti namo su pilnu krepšiu. Todėl viskas čia su ta knygos manija gerai.

Šiometinė knygos mugė buvo pavadinta „Personazas ieško autoriaus”. Šiometinės knygos šventės organizatoriai: LITEXPO, Lietuvos kultūros institutas, Lietuvos leidėjų asociacija, mugės globėja – Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė. Mugėje kasmet dalyvauja apie 300 leidyklų iš Lietuvos ir užsienio šalių, mugę per keturias dienas aplanko daugiau kaip 60 tūkst. lankytojų. Bendras Vilniaus knygų mugės plotas – daugiau kaip 12 tūkstančių kv. m. Mugės metu vyksta knygų pristatymai, susitikimai su Lietuvos ir užsienio rašytojais, veikia meno parodos, kūrybinė studija „Tu gali sukurti knygą”, diskusijų klubas, įrengiamos televizijos ir radijo studijos, vyksta filmų peržiūros knygos kino salėje, poezijos skaitymai literatų svetainėje, šurmuliuoja amžinai gyvas bukinistų pasažas, kuriame parduodamos senų ir retesnių leidimų knygos, audio įrašai. Šiomet ypač audringai vyko diskusija apie skaudamas aktualijas, ir čia stipriausiai reikėjo laikytis sovietinių žvaigždžių nuvainikuotojai Nerijai Putinaitei už kritiką poetui Justinui Marcinkevičiui ir Rūtai Vanagaitei už žydšaudžių etiketę klįjavimą visiems lietuviams. Į mugę buvo atvykę 35 svečiai iš 13 šalių (Slovakijos, Prancūzijos, Lenkijos, Ukrainos, Jungtinės Karalystės, Rusijos, Portugalijos, Norvegijos ir kt.). Paskelbta, kad kitais metais Vilniaus knygų mugė vyks vasario 23–26 d. Jos šūkis – „Lietuviški ženklai pasaulyje”.

Ant pašto ženklų – ir cepelinai, ir pabėgėliai

Lietuvos pašto nuotr.

Lietuvos gyventojai kitų metų pašto ženkluose norėtų matyti ateities vizijas, pasakų ir kompiuterinių žaidimų herojus, kulinarinį Lietuvos pasididžiavimą – cepelinus, be „balvonų” likusį Vilniaus Žaląjį tiltą ir net pabėgėlius. Tokių pasiūlymų sulaukė Lietuvos paštas.

„Gyventojai, siūlydami pašto ženklų temas, dažnai atsižvelgia į to meto aktualijas, todėl sulaukėme pasiūlymų kitamet leisimais pašto ženklais atkreipti dėmesį į Lietuvos saugumo problemą, pažymėti šauktinių kariuomenės atkūrimą ar net atspindėti šiuo metu Europą kreciančią pabėgėlių krizę, ir šitaip esą skatinti toleranciją migrantams”, – pranešime spaudai cituojamas Lietuvos pašto Pašto ženklų leidybos departamento vadovas Ervinas Vaišnoras.

Tarp gyventojų pasiūlytų temų 2017 metų pašto ženklams leisti – Lietuvos didžiųjų kunigaikščių ir Abiejų Tautų Respublikos karalių, poetų, iškilų visuomenės veikėjų gimimo metinės, būsimų

Lietuvos kultūros sostinių – Klaipėdos, Marijampolės, Rokiškio – įamžinimas, šalies krepšinininkų laimėjimai ir sambo imtynės, Reformacijos Lietuvoje 500 metų jubiliejus bei kitos istorinės suaktys.

Pasiūlyta ir originalių temų, kuriomis būtų galima iliustruoti pašto ženklus: populiaraus kompiuterinio žaidimo „Super Mario” herojus, lietuviškos pirties kultūra, pienuų vyno gamybos tradicijos, akmens amžiaus žmogaus kasdienybė, Lietuvos dangoraiziai, ateities robotai.

Gyventojų pasiūlytas temas vertins Pašto ženklų leidybos komisija, ją sudaro Susisiekimo ministerijos ir Lietuvos pašto atstovai, dailininkai, istorikai ir kitų sričių specialistai. Išrinkus pačias aktualiausias ir įdomiausias temas bus paskelbtas konkursas pašto ženklams kurti. Pasiūlytų temų, kuriomis 2017-aisiais bus leidžiami pašto ženklai, autoriai burtų keliu bus apdovanoti Lietuvos pašto atminimo prizais.

ELTA

TELKINIAI

Org. „Vaiko vartai į mokslą“ metinis veiklos pranešimas

Atkelta iš 1 psl.

Šių metų „Vaiko vartai į mokslą“ veiklos pranešimo metu buvo pristatyti šios organizacijos rėmėjai ir jiems padėkota. Ypač padėkos nusipelnė šie rėmėjai: XV Floridos lietuvių golfo turnyras, L. Tijiūnėlis meno parodos galerijoje „Siela“ rengėjai (Motekaičių šeima), Rasos Šarauskienės kavos klubas, „Illinois Tool Works“ fondo atitikimo aukų programa (Al Kazlauskas), Čikagos lietuvių moterų klubas, Lietuvos vyčiai. Rėmėjų būrelio koordinatorių dėka Cleveland, OH, vyko skyriaus pavasario pietūs, Sunny Hill, FL, skyrius surinko kalėdinę auką ir Washington, DC, dalyvavo skautų Kaziuko mugėje. Taip pat buvo paminėti keturi mieli rėmėjai (valdybos nariai) ir organizacijos padėjėjai, kurie 2015 m. iškeliavo į amžinybę – Ramojus Vaitys, Danutė Dirvonienė, Regina Kučienė ir Pranas Pranckevičius. Dėkinga organizacija prisimins visus mirusius narius bei rėmėjus. Organizacijos tarybos narys Giedrius Šulnius tylos minute kvietė prisiminti tuos mirusius, kurių atminimui pagerbti buvo aukota org. „Vaiko vartai į mokslą“. Jis pateikė trumpą praėjusių metų finansinę ataskaitą (duomenis paruošė išdininkė Vaida Armanavičiūtė). Praėjusiais metais organizacijos pajamos neprilygo 2014 m., bet viršijo išlaidas. Teigiamą balansą metų pabaigoje pasiekti padėjo minimalios administracinės išlaidos ir sėkmingi lėšų telkimo renginiai. 2015 m. centrams išdalinta 40,368 eurai paramos (išvertus į JAV dolerius, nors kursas keičiasi, 2015 m. išmokėta maždaug 45,546 dol.). o 2016 m. numatyta paskirstyti daugiau kaip 54,000 eurų (apie 60,500 dol.).

Po finansų pristatymo penki moksleiviai (Ūla Lapkutė, Vincas Rušėnas, Lilė Sadauskaitė, Matas Stankus, Julija Žliobaitė) kalbėjo apie savo patyrimus savanoriaujant VVĮM (remiamuose centruose) Lietuvoje praėjusią vasarą. Iš viso keliavo 15 savanorių iš Čikagos, Detroito ir Philadelphijos, jų veiklą Lietuvoje koordinavo Daina Čyvienė. Savanoriai buvo paskirstyti į atskiras vietas Lietuvoje ir dirbo Kazlų Rūdoje, Varėnoje, Vilniuje ir Žemaičių Kalvarijoje. Kas dieną jie susitikdavo su rizikos grupės

Popietę vedė Ramunė Kubiliūtė. Įspūdžiais dalijosi: Lilė Sadauskaitė, Ūla Lapkutė, Julija Žliobaitė, Vincas Rušėnas ir Matas Stankus.

šeimų vaikais ir su jais praleisdavo popietę. Svarbiausia savanorių darbe buvo – kuo daugiau laiko praleisti su vaikais ir parodyti jiems meilės ir dėmesio. Savanoriai vaikus daug ko išmokė – visokių amerikietiško sporto žaidimų, žodžių, bet savanoriai ir patys daug ko išmoko iš vaikų. Pvz., Tadas Kunickas, kuris savanoriavo Kazlų Rūdoje, sakė: „Vaikai mus mokino lietuviškų žodžių, o mes juos – angliškų“.

Buvo ir sunkesnių atvejų. Savanoriai susidūrė su tikromis problemomis, kurios vargina Lietuvos kaimus ir miestus. Savanoriams reikėjo išmokti dirbti su vaikais, kurių tėvai yra alkoholikai ar net mirė nuo alkoholizmo. Amilija Petruilytė, kuri savanoriavo Žemaičių Kalvarijoje, sakė: „Nepatiko, kad visi [tėvai] ten gėrė. Bet ką galim dėl to padaryti? Vaikai nežino kitokio gyvenimo. Reikia daugiau savanorių Žemaičių Kalvarijoje, kad vaikams parodytų, jog yra ir kitokių gyvenimo kelių“.

Metinio pranešimo klausytojai įdėmiai klausėsi popietėje dalyvavusių savanorių išspūdžių ne tik

apie darbą su vaikais, bet ir apie gyvenimą Lietuvoje, kai kurie net apie patirtį melžiant ožkas išvykos į ūkį metu. Savanorių buvo paklausta apie planus vėl grįžti į Lietuvą savanoriauti ir pan.

Savanorių pranešimo metu buvo rodomos skaidrės iš Lietuvos, o salėje buvo pastatyti stendai su nuotraukomis iš veiklos apibūtlinto Atlanto. Prieš pranešimą ir po jo popietės dalyviai galėjo apžiūrėti nuotraukas, pasiimti dalijamas 2015 m. veiklos apžvalgos ir finansines ataskaitas, pabendrauti prie organizacijos narių sunęstų vaisių stalo.

Popietės vedėja, valdybos narė Ramunė Kubiliūtė baigdamą padėkojo visiems už dalyvavimą ir paramą. Org. „Vaiko vartai į mokslą“ tęsia darbus, telkia lėšas, palaiko ryšius su remiamų centrų vadovėmis ir laukia daugiau norinčių savanoriauti Lietuvoje, jei ne 2016 m., tai gal kitais metais. Iki pasimatymo kitame organizacijos renginyje.

Org. „Vaiko vartai į mokslą“ ir savanorių Ūlos Lapkutės bei Lilės Sadauskaitės informacija

Helga Merits, Siim Soot su Lietuvių kultūros studentais Illinojaus universitete Čikagoje.

Rengėjų nuotr.

Filmas „Pabaltijo universitetas“ pristatytas Lituanistikos katedroje Čikagoje

Illinojaus universiteto Čikagoje Lituanistikos katedroje š. m. vasario 23 d., Estijos nepriklausomybės dienos išvakarėse, apsilankė režisierė iš Olandijos Helga Merits, ją atlydėjo daugiau nei 40 metų šiame universitete dėstęs estas profesorius Siim Soot, Estijos garbės konsulas Čikagoje, padėjęs Merits filmuoti epizodus Čikagoje. Jiedu dalyvavo Lietuvių kultūros paskaitoje, kurioje 64 studentų auditorijai parodė naująjį savo filmą „Pabaltijo universitetas“ pokarinėje Vokietijoje. Studentai susikaupe klausėsi, kaip autorė surado tokios įstabios fil-

muotos medžiagos, kaip ji susitiko su tiek daug dar galinčių pasakoti buvusių Pabaltijo universiteto Hamburge ir Pinneberge studentų. Be kita ko, Merits papasakojo, kaip jai pavyko išgelbėti beveik prarastą istorinę filmuotą medžiagą iš universiteto veiklos 1946–1949 metais. Vienas žmogus, žinojęs, kieno rankose yra sena filmuota medžiaga Amerikoje, ją išprašė, perėmė, net perrašė skaitmeniniu formatu, kad iš viso būtų galima pasižiūrėti. Bet tos medžiagos Amsterdame laukiančiai Merits jis pranešęs, kad nusivylė, ką pamatęs, kad ten esanti medžiaga prasta, labai iškarpyta, nekokybiška, ir kad jis viską išmetęs į šiukšlių dėžę. Bet buvo sekmadienis, šiukšlių tą dieną nevežė, ir Merits išprašė kad ir pačios blogiausios kokybės medžiagą iškarpaštyti iš šiukšlių. Dabar toji medžiaga yra tapusi išpūdinga autentiška filmo dalimi. Pasirodo, naujasis savi-

ninkas buvo išmetęs filmus todėl, kad ankstesnis filmo turėtojas ją buvo labai išcenzūravęs, iškarpaš – visas scenas, kur matyti rūkantys žmonės – o kadangi daugumoje epizodų vis kažkas rūkė, tai buvo prasta didžioji filmuotos medžiagos dalis.

Pati Helga Merits, olandės ir esto duktė, anksti mirus tėvui ilgai nežinojo, kad jis lankė Baltijos universitetą. Kažkada suradusi tėvo studento knygelę, dabar autorė jau papasakojo savo tėvo *Alma Mater* istoriją. Merits pasidalijo ir savo artimiausiais planais – ji renka medžiagą naujam filmui apie estų ir latvių, pabėgusius iš Vermachto kariuomenės ir besislapsčiusius Olandijos kaime Antrojo pasaulinio karo pabaigoje.

Giedrius Subačius
PLB Lituanistikos katedra

VARDAN TOS LIETUVOS

Lietuvos šaulių sąjunga išeivijoje (LŠSI)

LŠSI nariai Nepriklausomybės dienos minėjimuose

11 d. Cicero mieste suplevėsavo trispalvė. Čia jau tapo tradicija JAV Prezidento dieną ir Lietuvos Nepriklausomybės dieną švęsti kartu (renginys plačiau buvo aprašytas „Draugo“ vasario 13 d. numeryje). Į šventę susirinko lietuviai iš įvairių parapijų, Cicero miesto pareigūnai, dvasininkai, moksleiviai. Renginį vedė senas lietuvių draugas Jonh Kociolko. Sužavėjo jo istorinės žinios. Buvo parodytas filmas apie Lietuvą. Visi išklausė LR generalinio konsulo Čikagoje Marijaus Gudyno turiningą kalbą. Skambėjo Cicero lietuvių parapijos choro, vadovaujamo Vilmos Meilutytės, atliekamos dainos. Padėkos žodį tarė Cicero LB apylinkės pirmininkė Birutė Zalatorienė.

Vėliavų rikiuotėje matėme Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje (LŠSI) vadą Julijų Butkų, Jūrų šaulių kuopos „Klaipėda“ vadą Giedrių Bikulčių, Gen. Teodoro Daukanto jūrų šaulių vadą Sigitą Savicką, Jūrų šaulių kuopos „Baltija“ kuopos vadą Rimantą Šalaviejų, šaulę Ireną Šalaviejienę, Petrą Valių ir Mike Hercman. Minėjime dalyvavo garbės šaulys, ilgametis „Klaipėdos“ jūrų šaulių kuopos vadas Juozas Mikulis su žmona Brone.

Tai graži šventė, kuria prasidėjo kiti renginiai, skirti Nepriklausomybės dienai pažymėti.

***

Čikagos šauliai dalyvavo ir vasario 21 d. Marquette Parko LB surengtame Vasario 16-osios minėjime. Čia šventė prasidėjo išeivijos šaulių vėliavų iškilminga rikiuote ir šv. Mišiomis Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje, kurias atnašavo iš Lietuvos atvykęs kunigas Rimvydas Adomavičius.

Minėjimas vyko parapijos salėje. Marquette Parko LB pirmininkė Aušrelė Sakalaitė tarė sveikinimo žodį, pristatė garbingus renginio svečius. Išeivijos šaulių rikiuotės vado Sigito Savicko vedini Čikagos šauliai įnešė valstybines ir kuopų vėliavas. Nuskambėjo JAV ir Lietuvos himnai, sukalbėta invokacija, perskaityti Nepriklausomybės paskelbimo ir Valstybės atkūrimo aktai.

Sveikinimo žodžius tarė LR generalinis konsulas Čikagoje M. Gudynas, JAV LB Prezidiumo pirmininkas Juozas Polikaitis, JAV LB Lemonto apylinkės valdybos pirmininkė Violeta Valaitytė, o taip pat LŠSI Centro valdybos (CV) sekretorė Roma Bikulčienė.

„Konsulas Marijus Gudynas savo sveikinimo kalboje priminė mūsų pilietiškas pareigas, LB Prezidiumo pirmininkas Juozas Polikaitis padaršino kiekvieną tautietį dirbti Lietuvos naudai, kurti jos gerovę. O jei salėje dar yra abejojančių kaip ir kuo jie galėtų prisidėti prie Lietuvos gerovės kūrimo, aš turiu atsakymą – tapti išeivijos šauliu! O tada mes, kaip viena šeima, kartu dirbsime Lietuvos naudai”,

Cicero Vasario 16 minėjime: Rimantas Šalaviejus, Irena Šalaviejienė, Petras Valius, Mykolas Hercmanas, Giedrius Bikulčius, Sigitas Savickas ir Juozas Mikulis. J. Kuprio nuotr.

– kvietė šaulė.

Roma Bikulčienė perskaitė ir iš Lietuvos atsiųstą Lietuvos šaulių sąjungos vado ats. plk. ltn. Liudo Gumbino sveikinimą, kuriame sakoma:

„Vasario 16-oji – tai diena, kuri prieš 98 metus mūsų valstybei ir tautai atnešė Laisvę. Po ilgų carinės Rusijos vergovės metų mums pavyko nutraukti priespaudos grandines. 1918 metų vasario 16 dieną dvidešimt Lietuvos didžiavyrių pasirašė Lietuvos Nepriklausomybės Aktą ir visam pasauliui paskelbė: ‘Mes laisvi!’ Netrukus švęsime dar vieną reikšmingą mums ir mūsų valstybės istorijai datą – Kovo 11-ąją. Ginant ir stiprinant Vasario 16-osios ir

Kovo 11-osios pasiekimus akivaizdžiai prisidėjo Lietuvos šauliai. Tai mes įrodėme Lietuvos istorijos puslapiuose, tai įrodysime ir ateityje, nes šaulys – savanoris, pilietis, patriotas. Linkiu, kad šios datos suvienytų visus pasaulio lietuvius vienam tikslui – ‘Vardan tos Lietuvos!’”

Čikagos šaulių vėliavų tarnyba išnešė vėliavas – oficialioji dalis baigėsi.

Gražu, kai Vasario 16-osios minėjimui visos lietuviškos bendruomenės Čikagoje susivienija ir kartu švenčia Lietuvos Nepriklausomybę.

LŠSI CV informacija

Iš kairės: Stefanija Long, Regina Butkus, Albina Stanulis ir Irena Šalaviejienė.

Šventės metu šaulio pažymėjimai buvo įteikti dviems Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos nariams – Irenai Zaukienei (d.) ir Petruvi Valiui (d.). Juos įteikė LŠSI vadas Julius Butkus (v.) ir vado pavaduotojas Rimantas Šalaviejus (k.). Irenos Šalaviejienės nuotraukos

Vaikų parašyta pasaulio istorija

Pristatome Lietuvos vaikų žemėlapių knygą

Didinga ir nuostabi geografijos sritis: kraštai, kur kunkuliuoja pietūs ir visa, kas ten yra, trykšta dvigubu gyvenimu, ir kraštai, kur išdaryti gamtos bruožai reiškia siaubą ir žemė virsta apledėjusiu lavonu; milžinai kalnai, kylantys į dangų, ir lengva ranka nupieštas, visa augalijos galių prabanga ir įvairove alsuojantis vaizdas, įkaitusios dykumos ir stepės, atplėštas žemės gabalas vidury bekrastės jūros, žmonės ir menai, ir visa ko, kas gyva, riba! Kur atsirastų dalykai, dar labiau jaudinantys jauną vaizduotę! Kuris kitas mokslas galėtų būti gražesnis vaikams, greičiau pakylėti jų nekaltos sielos poeziją!

Vaiko amžius yra vienas troškimas, vienas nesąmoningas siekis pažinti. Jis visko reikalauja, viską nori žinoti. Labiausiai jį domina tolimos žemės: kaip ten? kas ten yra? kokie ten žmonės? kaip gyvena – jam kyla aibės tokių klausimų, ir visi jie tiesiogiai susiję su geografija, ir todėl fizinis pasaulio būvis – didingas, prašmatnus, rūstus, pavergiantis – turi labiau ir plačiau jį sudominti...

Nikolajus Gogolis.
„Mintys apie geografiją“, 1829 m.

Dvi pačios brangiausios mums šventės – Vasario 16-oji ir Kovo 11-oji. Be jų nebūtume nei Tu, nei aš. Tas trijų savačių šventinis laikotarpis priverčia mus visus susimąstyti, kokia kaina buvo sumokėta kuriant ir atstatant Laisvę mažoje šalelėje prie Baltijos jūros, kurią mes žinome vardu LIETUVA!

Ji – tarsi musytė lakmuso popierėlyje. Kažkada tai buvo L I T U A – toks pirmą kartą pasaulio rašytiniuose šaltiniuose paminėtas Lietuvos vardas (1009 m. vasario 14 d. Kvedlinburgo metraščiuose – nuo šios datos dabar oficialiai ir skaičiuojamas Lietuvos amžius).

Bet kaip nuostabiai toji Litua – Lietuva atrodo pasaulio gaublyje, ypač vaikų akyse! Vilniaus universiteto leidyklos tūkstančio egzempliorių tiražu išleista „Mano nuostabūs pasaulis. Lietuvos vaikų žemėlapių knyga“ (sudarytojos – Vilniaus universiteto profesorė Giedrė Beconytė ir Lietuvos kartografų draugijos narė Rita Viliuvienė) – įspūdingas 276 puslapių gausiai iliustruotas leidinys. Ši knyga primena ir geografinį pasaulio atlasą, ir meno albumą. Joje surinkti įdomiausi vaikų piešti žemėlapiai, kuriuos Lietuvos kartografų draugija sukaupe per penkis, 2005–2013 metais vykusius vaikų žemėlapių konkursus. Kūrinių autoriams – nuo trejų iki 15 metų. Žaismingi komentarų tekstai supažindina skaitytoją su žemėlapių savybėmis, geografiniais žemynų, regionų ir šalių ypatumais, atkreipia dėmesį į tradicinius ar neįprastus geografinės erdvės vaizdavimo aspektus piešiniuose, netikėtas interpretacijas, asociacijas, autorių perduodamas žinutes. Knyga tinka ir suaugusiems, ir vaikams, ją galima naudoti kaip pa-

Pasaulio autoportretas.
Vilius Skrinška, 8 m., 2005

Pasaulis šiandien.
Lidija Remeikytė, 11 m., 2013
Šviesos nutviekstas spalvingas pasaulis. Dvi jo pusės – skirtingos, bet visada šalia.

galbinę geografijos mokymo priemonę. Tai spalvingas, grožio ir gerų emocijų pilnas albumas, kurį bet kada malonu pavartyti.

Knygą logiškai ir vaizdžiai sudaro 7 skyriai: 1. Žemė, žemėlapiai ir kartografija; 2. Kartografiniai elementai vaikų žemėlapiuose; 3. Mūsų Žemė (žemė kosmose, žemės istorija, žemės ir žmonės); 4. Pasaulio žemėlapiai; 5. Žemynai ir šalys; 6. Lietuva; 7. Pažvelkime į pasaulį kitaip.

Autografuose – globaliniai apmąstymai

Albumo sudarytojų palinkėjimai, įrašyti prieštituliniame puslapyje šių eilučių autoriui, puikiai atsiskleidžia šios neeilinės knygos esmę:

Ši knyga turtinga piešiniais apie pasaulį.

Nuotaikinga ir žavi spalvomis, netikėtomis kompozicijomis.

Šilta ir nuoširdi, nes darbeliai spinduliuoja širdies šilumą.

Skaitykite pasaulio istoriją, kurią rašo Lietuvos vaikai.

Tegul ši knyga padeda stiprinti ryšį tarp lietuvių pasaulyje ir jų Tėvynės. Nuoširdžiai, Giedrė Beconytė.

Kiek nuostabių pasaulių telpa šioje knygoje – ir vaiko, ir Žemės.

Kiek spalvų, klegesio, svajonių!

Tai tarsi dovana, viena kaip Saulė, bet pradžiuginsianti visus.

Su linkėjimais iš Lietuvos – Rita Viliuvienė.

Vaikų žemėlapių konkursas – kas tai?

Barbaros Petchenik (buvusi Tarptautinės kartografų asociacijos viceprezidentė, ilgą laiką dirbusi su žemėlapiiais, skirtais vaikams) pasaulinis

vaikų žemėlapių konkursas pradėtas organizuoti nuo 1993 metų. Tarptautinė kartografų asociacija (TKA, www.icaci.org) vienija kartografų draugijas iš daugelio pasaulio valstybių. Konkursas vyksta kas dveji metai TKA tarptautinės konferencijos metu. Kiekviena valstybė narė vykdo nacionalinius konkursus bei atranką savo šalyje ir šešis išrinktus darbus siunčia į tarptautinę parodą, kurios metu išaiškinami nugalėtojai. Konkurso Lietuvoje organizuoja Lietuvos kartografų draugija (LKD), įkurta 2002 m. gruodžio 19 dieną. LKD nuo 2003 metų rugpjūčio yra TKA narė.

Kaip aiškina Vilniaus universiteto profesorė ir viena iš knygos sudarytojų Giedrė Beconytė, konkurse siekiama lavinti vaikų supratimą apie kartografiją, geografiją, ne tik gerinti artimiausios aplinkos suvokimą, bet ir skatinti juos pažvelgti globaliau, skatinti kūrybiškumą. Ji džiaugiasi, kad konkurse dalyvauja ir neįgalūs ar socialines problemas patiriantys vaikai – piešdami žemėlapius jie geriau pajunta ryšį su supančiu pasauliu ir savo vietą jame.

Tarptautiniam konkursui tinkamas darbas gali būti atliktas ant popieriaus ar ant kitų paviršių (pvz., audinio), sukurtas naudojant įvairias kitas technikas, pavyzdžiui, siuvinėtas, megztas, nuveltas, nulipdytas. Darbe būtina turi būti atpažįstamas kartografinis pagrindas – žemynų, vandenynų, regionų kontūrai. Žemėlapių pagrindą (ribas tarp žemynų, valstybių, geografiniam tinkliui) galima vaizduoti įvairiais būdais – leidžiama apvedžioti ar nukopijuoti esamą pasaulio žemėlapi, galima pasinaudoti kompiuterine programa, tačiau tikimasi kūrybiško ir originalaus autoriaus indėlio.

Dalyviai skirstomi į keturias grupes: iki 6 metų; 6–8 metų; 9–12 metų ir 13–16 metų. Pagrindiniai vertinimo kriterijai – ar atpažįstamas ryšys tarp formos, figūros ir naudojamų kartografinių elementų,

Suverpkime pasauliui gerumą
Gabija Ražanskaitė, 12 m., 2005

Kelionė.
Lietuva, Latvija ir Estija – tarsi trys sesės ant gandro sparnų. O kelionės tikslas – žiemos atostogos Ispanijoje?
Rasa Dalinkevičiūtė, 15 m., 2005

Reikia pavadinimo
Gabrielė Žukelytė, 14 m., 2005

Krabo sala. Miglė Gruodytė, 12 m., 2005

Žemė. Dainius Milys, 14 m., 2005

Mano vieta šiandienos pasaulyje. Amanda Ambrasaitė, 14 m., 2013

kurie kūrybiškai atspindi konkurso temą, ar atpažįstamas viso pasaulio ar didelės jos dalies atvaizdas, žemynų bei vandenynų kontūrai; ar vieta atvaizduota tokiu tikslumu, kokio galima tikėtis iš tokio amžiaus vaiko, ir atsižvelgiant į kartografinio pagrindo pateikimo būdą. Vertinama, ar panaudoti tinkami kartografiniai elementai – simboliai, spalvos, užrašai, kurie padeda atskleisti konkurso temą, ar aiški ir suprantama sąsaja tarp simbolių ir žymimų objektų.

Iš viso pasaulio atsiųsti tarptautinių konkursų darbai yra kaupiami Carleton universiteto žemėlapių bibliotekoje. Juos galima pamatyti internete: <http://children.library.carleton.ca>

Kas slypi vaikų žemėlapiuose?

Vaikų ir paauglių psichiatrė ir psichoterapeutė Asta Dervinytė-Bongarzonė pastebi, kad vaiko piešinys – jo pasaulio išraiška. Ji cituoja vokiečių grafiką Wolfgang Grözinger, kuris savo 1966 metais išleistoje knygoje „Braižymas, piešimas, tapymas“ rašė: „Pasigėrėjimą ir jaudulį kelia iš piešinio trykstanti vaiko sveikata, stiprybė, vidinis jo žavesys ir gyvybingumas. Vaiko piešiniai neatsiejami nuo jo psichinės ir fizinės brandos: po kiek laiko jis virs sveiku, tvirtu žmogumi, susirasiančiu vietą gyvenime... Jie pasiekia mūsų jutimus kaip būgnų dundėjimas, <...> vaikas atskleidžia savo ritmo pojūtį ir mėgaujasi juo braižydamas.“ Labai įdomiai Grözinger apibūdina penkiamečių piešinių figūras: „Šiuose piešiniuose galima užčiuopti tokį formų pasaulį, koks teaptinkamas fizikoje. Piešdamas figūras vaikas jaučiasi esąs vientisa jų dalis. Prieš mūsų akis blykstelį jo gyvybingumas, kvėpavimas, išvysta akis bėgantį, šokinėjantį, spurdantį.“

Psichoterapeutė pastebi, kad piešti vaikui reiškia perteikti savo pasitenkinimą, džiaugsmą ir tuo pačiu metu domėjimąsi išoriniu pasauliu. Vaiko piešinio studijos sparčiai rutuliojasi XX amžiaus pradžioje ir psichologijoje tapo vaiko psichologinio vertinimo priemone. Specialistė pažymi, kad buvo atskleistos sąsajos tarp vaikų piešinio evoliucijos ir psichikos raidos. Įvaldyti judesį, tai reiškia įvairiapusiškai bręsti. Vaikui augant piešinys evoliucionuoja – pereina į aukštesnes fazes. Remiantis prielaida, kad vaiko piešinys iš esmės yra realistiškas, išryškėja kiekvienos raidos fazės skiriamieji bruožai.

Remiantis vaiko intelektualinės raidos teorijomis,

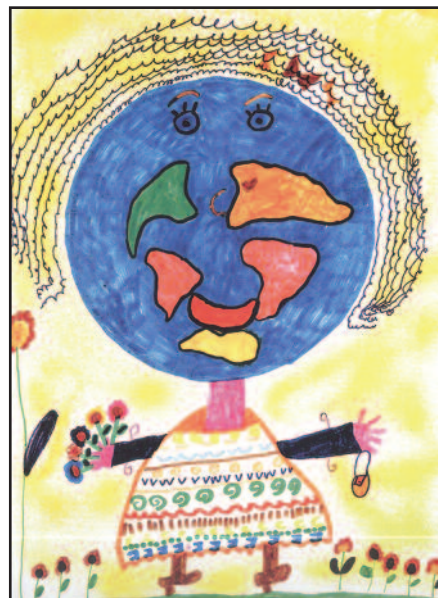
yra atlikta nemažai tyrimų, kurie vaiko grafine ekspresija vertino kaip būdą išmatuoti jo intelekto brandą. Psichoanalitiniu požiūriu vaiko piešinys vertinamas ne vien kaip intelekto išraiška, bet ir kaip emocijų atspindys. Taip vaiko piešinys tampa potencialia komunikacijos priemone, kuri leidžia gauti labai svarbios informacijos – tokios, kuri galbūt nepasireiškia sąmojingų lygmeniu. Jau tapo nenuginčijama, kad vaiko piešinys yra spontaniškos faktų ir reiškinių reprodukcijos vaisius ir todėl gali išreikšti didelę vaiko vidinio pasaulio dalį, rodydamas jo raidos dimensijas ir išryškindamas kritines tos raidos situacijas.

Vaikas savo piešinyje vaizduoja ne vien konkrečius realybėje matomus objektus, bet ir tiesiogiai nematomus, tuos, kurie jį domina ir labiausiai paliečia. Piešinys gali padėti atpažinti vaiko neįsąmonintus poreikius. Suaugusieji, intuityviai vertindami vaiko piešinį, gali stiprinti jame tuos bruožus, kurie yra svarbūs vaiko psichologiniam prisitaikymui, išlikimui „čia ir dabar“.

Čia – tik kelio pradžia

Paėmus į rankas šią nuostabią knygą peršasi daugybė minčių. Norėtusi, kad albumas būtų saugomas kiekvienos jaunos išievių šeimos bibliotekoje. Jis naudingas ir reikalingas kiekvienam – tiek vaikui, tiek suaugusiam. Artėja Lietuvos Respublikos Nepriklausomybės šimtmetis. Kaip išjudinti mūsų mažuosius? Ar nevertėtų pasimokyti iš Lietuvos kartografo draugijos veiklos ir jubiliejiniams 2018 metams paskelbti JAV lietuviukų žemėlapių konkursą? Manau, jog toks projektas galėtų apjungti visų kartų visuose Amerikos regionuose gyvenančias lietuvių atžalas – nuo senųjų Pensilvanijos angliakasių palikuonių iki neseniai į šią šalį atvykusių jaunų šeimų. Tokį projektą galėtų globoti LR ambasada Washingtone ir generaliniai bei garbės konsulai, įsijungti įvairios lietuviškos ir amerikietiškos švietimo bei visuomeninės organizacijos, parapijos, žiniasklaida. Aptartoje knygoje matome, kaip gražiai meilė ir pagarba valstybei atskleidžia Nepriklausomybės metais augusios kartos piešiniuose. Gal galėtume šią vaikų kelionę aplink pasaulį tęsti ir šiapus Atlanto, taip įprasminant ir pagarsinant mūsų atsakomybę išlikti lietuviams?

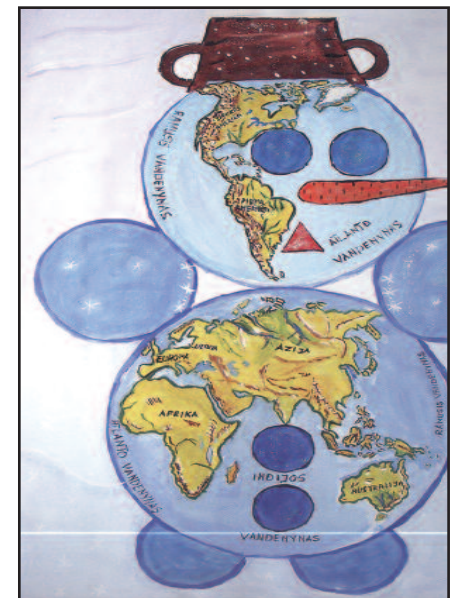
Parengė Raimundas Marius Lapas

Laiminga žemėjų gyvenu. Austėja Alijošūtė, 6 m., 2013

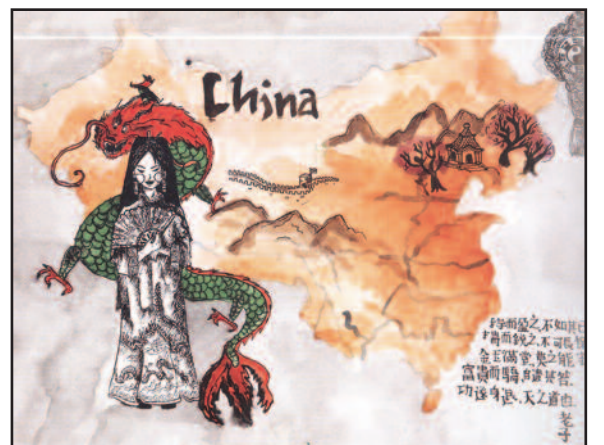
Italija. Kultūros paveldas, maistas, ir, žinoma, sportiniai automobiliai. Vilijus Radavičius, 15 m., 2007

Besmegenis. Simona Timinskaitė, 12 m., 2005

Lietuva (karpinys). Erika Didrikaitė, Gabrielė Didrikaitė, 10 m., 2011

Kinija. Monika Teišerskytė, 12 m., 2007

Du broliukai. Kristina Čiašytė, 12 m., 2005

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Lietuva išlaikys sankcijas Rusijai

Vilnius (URM info) – Lietuva sieks išlaikyti tarptautinės bendruomenės sankcijas Rusijai tol, kol ši nepasitrauks iš neteisėtai užgrobtos Ukrainos teritorijos Krymo pusiasalyje, pažymi Lietuvos Užsienio reikalų ministerija (URM).

„Niekada nepripažinsime prieš dvejus metus prasidėjusios neteisėtos Krymo okupacijos ir aneksijos. Sieksime, kad Rusijos Federacijai taikomos ES ir tarptautinės sankcijos dėl pusiasalio užėmimo tęstųsi tol, kol Rusija nepasitrauks iš neteisėtai užgrobtos teritorijos“, – minint antrąsias Krymo okupacijos metines išplatintame pra-

nešime pažymi Lietuvos URM.

„Nerimą kelia represijos prieš Krymo totorių tautinę mažumą, žodžio ir susirinkimų laisvės ribojimai. Apgailestaujame, kad anksčiau pagarba įvairių tautų kultūrai ir UNESCO globojamo paveldo sąrašą įtrauktais kultūros paveldo objektais garsėjęs Krymas po aneksijos tapo Rusijos Federacijos militarizmo simboliu. Ypač neramina pusiasalio pavertimas milžiniška karine baze, nes jėga užimtas Krymas tampa tolesnio Rusijos Federacijos ekspansionizmo placdarmu ir nestabilumą regione keliančiu židiniu“, – rašo ministerija.

Pasaulis rašė Nacionalinį diktantą

Vilnius (BNS) – Nacionalinio diktanto dalyviai šiemet rašė prozininkės Danutės Kalinauskaitės tekstą. Aktyviai dalyvavo bibliotekos, bet dalyvavusių mokyklų skaičius smarkiai sumažėjo – pernai rašė diktantą apie 300 mokyklų, šiemet jų sulaukta vos 90. Taip pat diktantas buvo rašomas savivaldybėse, ambasadose bei Knygų mugėje.

Kovo 19 dieną planuojama taisyti parašytus tekstus, o balandį bus surengtas antras Nacionalinio diktanto turas.

Dėl raštingiausiojo vardo bus varžomasi keliose kategorijose: raštingiausio moksleivio, suaugusiojo ir užsienio lietuvio. Kaip ir anksčiau, konkurse negalėjo dalyvauti lituanistai.

Pernai Nacionalinį diktantą rašė daugiau nei 7 000 žmonių.

Užsienyje gyvenantys lietuviai kalbos mylėtojai galėjo rašyti Lietuvos ambasadose. Jau tapo tradicija, kad kai

Visame pasaulyje rašė nacionalinį diktantą. DELFI (Š. Mažeikos nuotr.)

kurios lietuvių bendruomenės diktantą rašė savarankiškai.

Užsienio lietuvių bendruomenės konkurso dieną galėjo gauti radijo transliacijos įrašą ir diktantą rašyti jiems patogiu laiku.

Tradiciskai diktantą buvo galima rašyti namuose ir išsiųsti organizatoriams paštu iki vasario 29 dienos įskaitytinai. Rašiusieji savarankiškai nesi- varžys dėl raštingiausiojo titulo.

Mokslininkai gelbėja Gedimino kalną

Vilnius (ELTA) – Lazeriniu 3D skeneriu pirmą kartą atliktas tikslus Gedimino kalno deformacijų matavimas. Gautas rezultatas – itin tikslus aktualaus kalvos fragmento paviršiaus „taškų debesis“, kurį sudaro 19 milijonų taškų. Iš jo bus sukurtas skaitmeninis Gedimino pilies kalno modelis, tačiau jau dabar nustatytas nušliaužtos tūris, tai yra 12 kubinių metrų grunto. Be to, nušliaužusiam grun-

te pastebėtas artefaktas – maždaug krepšinio kamuolio dydžio granitinis patrankos sviedinys.

Lietuvos geologijos tarnybos atstovas teigė, kad, atliekant tokius tyrimus, galima matyti kiekvieną kalne esantį kupstą ar įtrūkį bei identifikuoti lėtai pradedančias slinkti šlaito dalis.

Panašų tyrimą planuojama pakartoti po kelių savaičių.

Nebegaliuos pašto ženklai su lito nominalais

Vilnius (Lietuvos pašto info) – Lietuvos paštas priima, kad nuo 2017-ųjų liks galioti tik euro nominalo pašto ženklai. Gyventojai, turintys užsilikusių pašto ženklų, kurių nominalinė vertė nurodyta litais, turėtų suskubti apmokėti siunčiamas pašto siuntas per šiuos metus.

Nuo 2015-ųjų, kai Lietuva prisijungė prie euro zonos, iš prekybos buvo išimti pašto ženklai su lito nominalais. Nemaža dalis gyventojų turėjo iš anksčiau išsigytų pašto mokes ženklų, todėl buvo numatytas dvejų metų pereinamasis laikotarpis. Gyventojai raginami dar užsilikusius „litinių“ pašto ženklus, suskubti panaudoti per šiuos metus, nes 2017-aisiais nepa-

Nuo kitų metų galios tik euro nominalo pašto ženklai. „Kauno diena“ nuotr.

naudoti pašto ženklai su lito nominalais jau bus tik gražus istorinis suvenyras.

Šveicarai trems nusikaltusius užsieniečius?

Ženeva („Draugo“ info) – Šveicarijoje vyksta referendumas, kuriame rinkėjai atsako į klausimą, ar reikia automatiškai deportuoti užsieniečius net už nedidelius nusikaltimus.

Šis balsavimas vyksta tokiu metu, kai daugelis Europos valstybių griežtina savo požiūrį į migrantus, kurių pernai atvyko daugiau kaip milijonas.

Priėmus griežtesnį įstatymą, padaugėtų nusikaltimų, kuriuos reikėtų taikyti užsieniečiams automatiškai išvaryti iš Šveicarijos, net jeigu tai yra nusizengimai, paprastai baudžiami trumpu įkalinimu ar bandomis.

Balsavimo rezultatai bus trečia dieną.

Graikija neįsileidžia Austrijos ministrės

Atėnai (Diena.lt) – Graikija atsakė priimti Austrijos vidaus reikalų ministrę Johanna Mikl-Leitner, kuri ketino Atėnuose apsvarstyti Vienoje įvykusios Balkanų šalių URM ir VRM vadovų konferencijos, skirtos migracijos klausimams, rezultatus.

Anksčiau Graikijos URM pareiškė Austrijai protestą dėl to, kad Graikijos atstovai nebuvo pakviesti į šią

konferenciją, kurioje buvo svarstoma migracijos krizė. Vienos susitikimo dalyviai susitarė imtis priemonių, kad užblokuotų „Balkanų maršrutą“, kuriuo pabėgėliai patenka į Vidurio Europą. Tai dar labiau apsunkino Atėnų situaciją.

Vasario 26 dieną Graikija atšaukė savo ambasadorių Vienoje.

Balkanų šalys ginsis nuo pabėgėlių

Belgradas (ELTA) – Praėjus savaitėi po to, kai Austrija įvedė dienos kvotas pabėgėliams, tokį pat žingsnį žengė ir Slovėnija, Kroatija, Serbija bei Makedonija. Šių šalių policijos vadai susitarė su austrų pareigūnais per dieną pro sieną praleisti tik apie 580

pabėgėlių.

Teigiama, jog šalys jaučiasi „išipareigojusios“ riboti kasdieninį tranzitą per Vakarų Balkanų šalis, kad kiekvienas pabėgėlis galėtų būti patikrintas pagal Šengeno kriterijus.

Pagerbtas nužudytas Kremliaus kritikas

Maskva (BNS) – Tūkstančiai rusų vasario 27 dieną dalyvavo eitynėse Maskvoje, Sankt Peterburge ir kituose didžiuosiuose miestuose, pagerbdami opozicijos politiką Borisą Nemcovą, kuris prieš metus buvo nušautas prie Kremliaus per išpuolį, tapusį didžiausiu atgarsiu sulaukusių nužudymu Rusijoje per visą Prezidento Vladimiro Putino valdymą.

Eitynių dalyviai nešė Rusijos vėliavas su gedulo kaspinais, plakatus, gėles ir B. Nemcovo portretus, skandavo „Rusija bus laisva!“ ir „Rusija – be Putino! Demonstracijoje dalyvavo apie 20 tūkst. žmonių. Tarp atėjusių pagerbti jo atminimą buvo JAV ambasadorius John Tefft.

B. Nemcovas, kuris Boriso Jelcino vyriausybėje dirbo premjero pavaduotoju, nušautas prieš pat vidurnaktį 2015 metų vasario 27 dieną, kai su savo drauge ėjo per Maskvos upės tiltą šalia Kremliaus.

V. Putino gimtajame Sankt Peterburge pagerbti B. Nemcovo susirinko apie 4 tūkst. žmonių. „Putinas – Rusi-

Rusijoje pagerbtas prieš metus nužudytas politikas B. Nemcovo atminimas. EPA-ELTA nuotr.

jos košmaras“, – skelbė užrašai plakate, o protestuotojai skandavo: „Putinai, nešdinkis!“

Rusijos įvykdyta Krymo aneksija, kautynės tarp Kijevo pajėgų ir Kremliaus palaikomų prorusiškų separatistų Rytų Ukrainoje, taip pat Maskvos konfrontacija su Vakarais smarkiai supriešino šalies visuomenę.

Gyventojų dauguma, paveikta nesiliaujančio prokremliškos propagandos srauto, palaiko V. Putiną, nors šalies ekonomikos padėtis blogėja. Sakoma, kad Rusija ritasi katastrofos link.

Išrinktas naujas FIFA prezidentas

Ciurichas (ELTA) – Ciuriche (Šveicarija) vykusiame neeiliniame Tarptautinės futbolo federacijos (FIFA) kongrese naujuoju šios organizacijos prezidentu išrinktas Europos futbolo sąjungos (UEFA) generalinis sekretorius Gianni Infantino.

45-erių metų italų kilmės šveicaras vadovavo FIFA iki 2019 metų. G. Infantino FIFA prezidento poste pakeis nuo 1998 metų svarbiausiai pasaulio futbolo organizacijai vadovavusį šveicarą Sepp Blatter. Pastarasis praėjusių metų gegužę buvo perrinktas FIFA prezidentu penktajai kaden-

Naujasis FIFA prezidentas Gianni Infantino žada užbaigti korupciją futbole. Reuters nuotr.

cijai, tačiau organizaciją sukūrė korupcijos skandalui, pranešė palikiantis postą.

Šiluvos koplyčios jubiliejuje dalyvaus keturi lietuvių chorai

KRISTINA NAKIENĖ

Šiluvos koplyčios 50-mečio jubiliejaus komitetas praneša, kad spalio mėnesį įvyksiančioje jubiliejaus šventėje dalyvaus keturi išėivijoje pasižymėję chorai: Čikagos „Dainava“, Clevelando „Exultate“, Philadelphijos „Laisvė“ ir Toronto „Volungė“.

Komiteto pirmininkas Viktoras Nakas sakė: „Komitetas apsidžiaugė sužinojęs, kad visi atsakė teigiamai ir kad meno vadove sutiko būti talentingoji muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė. Prieš 50 metų Nacionalinėje Nekaltojo Prasidejimo bazilikoje esančios Šiluvos koplyčios pašventinime dalyvavo chorai iš įvairių lietuvių telkinių. Dabartinis jubiliejaus komitetas siekia, kad ir šį sykį liturginė muzika prisidėtų prie iškilios šventės nuotaikos“.

Prelatas Edmundas Putrimas, Lietuvos Vyskupų Konferencijos delegatas užsienio lietuviams katalikams, kuris koordinuoja šventės liturginius reikalus, pastebėjo, kad „Šiluvos koplyčia Washingtone atspindi šimtų tūkstančių į Ameriką ir Kanadą imigravusių lietuvių išvermingas pastangas išlaikyti savo tautinę ir religinę tapatybę statant bažnyčias ir kuriant savo bendruomenes. Esminę vietą jų dvasiniame gyvenime užėmė bažnytiniai ir visuomeniniai chorai“.

Clevelando „Exultate“ choro vadovė Rita Kliorienė: „Džiaugiuosi, kad visi Šiluvos šventės rengimo komiteto pakviesti chorai priėmė kvietimą ir jau dabar ruošiasi šventėje dalyvauti. Tai rodo, kad ši šventė yra svarbi ir reikšminga. Renkant giesmes didžiausias noras – kad visi šventės dalyviai galėtų aktyviai dalyvauti apeigose ir kad giesmės padėtų įprasminėti šią šventę. Norėdami savo balsais pripildyti Bazilikos erdvę lietuviška giesme, sąmoningai rinkome tradicines lietuvių liaudies giesmes arba giesmes sukurtas lietuvių kompozitorių. Visi šventės dalyviai bus kviečiami kartu giedoti žinomas giesmes, o kitos, dar negirdėtos, bus atliekamos vien chorų. Didelis dėmesys skirtas Marijai“.

Pateikiame žinių apie chorus

Lietuvių meno ansamblis „Dainava“ įsikūrė 1945 m. Hanau stovykloje. 1950 m., daugeliui narių emigravus į JAV, meno kolektyvas atgimė Čikagoje. Nuo 1988 m. chorui, kuriam priklauso daugiau kaip 60 narių, vadovauja muzikas Darius Polikaitis. Nors pagrindinė „Dainavos“ užduotis yra puoselėti lietuvišką chorinį meną, choras yra atlikęs nemažai stambesnės formos kūrinių lotynų ir kitomis kalbomis. Choro repertuarą nuolat papildė šiuolaikinių lietuvių kompozitorių kūriniai.

1982 m. Clevelande įsisteigė *Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos choras*, kuris vėliau pasivadino „Exultate“. Šiuo metu chore dainuoja 45 nariai. Choro vadovė – Rita Kliorienė. 2007 m. Lietuvos liaudies kultūros centras apdovanojo „Exultate“ ir jo vadovę „Aukso paukštės“ premija „už Lietuvos nacionalinės kultūros ir dainų švenčių tradicijos puoselėjimą“. „Exultate“ choras yra išleidęs tris muzikinius įrašus.

Philadelphijos choras „Laisvė“, kuriam vadovauja Ilona Babinskienė

Čikagos „Dainava“

Philadelphijos „Laisvė“

Clevelando „Exultate“

Toronto „Volungė“

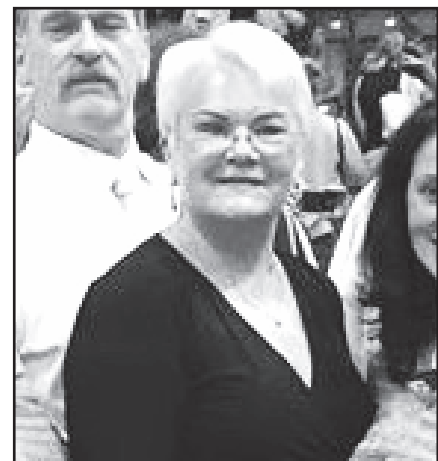
nė, įsisteigė prieš apytikriai dešimt metų. Choras ruošia kasmetinius koncertus šv. Kalėdų ir Lietuvos nepriklausomybės šventės progomis, dalyvauja kitų valstijų organizuojamuose renginiuose ir taip pat ruošia proginius koncertus. Kiekvieną sekmadienį gieda šv. Mišiose Šv. Andriejaus bažnyčioje.

Dalios Skrinskaitės-Viskontienės vadovaujamas *Toronto lietuvių choras „Volungė“* prasidėjo kaip moterų oktetas, susibūręs 1975 metais. Po penkerių metų vienetas jau buvo išaugęs į 45 narių mišrų chorą. Choras yra atlikęs daugybę programų, įtraukdamas į repertuarą liaudies, klasikinę, liturginę ir šiuolaikinę muziką.

Jubiliejaus komiteto ruošos darbus remia Lietuvių Fondas, Lietuvių katalikų religinė šalpa ir Lietuvių katalikų misija Washingtone. Norintys daugiau informacijos apie Šiluvos koplyčios jubiliejų kviečiami apsilankyti: www.siluva50usa.org

Darius Polikaitis

Ilona Babinskienė

Rita Čyvaitė-Kliorienė

Dalia Skrinskaitė-Viskontienė

Geriausia dovana – Draugas

DRAUGAS jau daug dešimtmečių atspindi ir įamžina lietuviškos šeimos gyvenimą, viltis ir džiaugsmus. Tebūnie jūsų dovana artimiesiems – DRAUGO prenumerata.

Kaina metams (naujiems prenumeratoriams) – 120 dol.
Pusmečiui – 60 dol.

Internetinė (pdf) prenumerata metams – 115 dol.
Internetinė prenumerata 3 mėn. – 30 dol.

www.draugas.org

773-585-9500

Remkime Draugo fondą

„Diplomatijos Mocartu“ vadintas diplomatas palaidotas mylimoje Lietuvoje

V. Dambra konferencijoje Kaune 2012 metais.

Laidotuvių procesija.

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Praejusį šeštadienį senosiose Vilkaviškio kapinėse palaidotas garsus Lietuvos ir JAV diplomatas, žurnalistas, visuomenės veikėjas, teisės mokslų daktaras Vytautas Dambra, kuris, eidamas 96-uosius metus, vasario 5 dieną mirė Jungtinėse Amerikos Valstijose. Ambasadoriaus valia jo palaikai sugrįžo į gimtąją Lietuvą ir buvo palaidoti šalia motinos Apolonijos Dambraviėnės.

„Jis buvo jau turbūt paskutinis senosios Lietuvos diplomatų kartos atstovas, ypatinga asmenybė. V. Dambra labai daug nusipelnė Lietuvai, man teko jį neblogai pažinti. Visada stebino V. Dambrovos išvalgumas, konkretumas, pasišventimas Lietuvai, o kartu ir jumoro jausmas, kurio jis niekada nestokojo. Iš tokios asmenybės turi mokytis jaunieji diplomatai, ir jie mokosi“, – sakė į paskutinę kelionę ambasadorių palydėjęs Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius.

Ministras prisiminė, jog jau ir sulaukęs garbaus amžiaus V. Dambra išliko tvirtas, gyvai bendraujantis, išvalgus. Dar pernai L. Linkevičius dalyvavo minint ambasadoriaus 95-metį, ir nors V. Dambra jau sunkiai judėjo, bet jumoro jausmas sužavėjo visus tada dalyvavusius minėjime. „Po to visi žiūrėjome filmą apie ambasadorių, ir net sunku buvo patikėti, kad šalia sėdi tas žmogus legenda, kuris per savo ilgą ir sudėtingą gyvenimą tiek visko sugebėjo nuveikti“, – pasakojo L. Linkevičius.

Prie velionio kapo kalbėjęs kunigas monsinjoras Andres Lavin, kuris yra kilęs iš Čilės ir jau dešimtmetį gyvena Lietuvoje, sakė, kad su ambasadoriumi V. Dambra bendravo daug metų ir visada jį prisimena kaip žmogų, kuris labai mylėjo Dievą, buvo uolus katalikas, o taip pat jam labai svarbi buvo šeima ir Lietuva.

„Ambasadorius mane dažnai nustebindavo, jis ir sulaukęs 75-erių man atrodė kaip jaunuolis. Kai aš gyvenau Čilėje ir man reikėjo Lietuvos vizos, kalbėjau su juo telefonu – ambasadorius tada buvo Venesueloje, Caracaso mieste. Išklausęs mano prašymo, jis pasakė, kad duos man vizą, bet su viena sąlyga – jeigu aš dabar jį telefonu palaiminsiu. Aš tą padariau, ir tai buvo vienintelis kartas, kai ką nors palaiminau telefonu. Po to dažnai susitikdavome, kai vasaromis jis atvažiuodavo į Lietuvą, ir visada turėdavome apie ką pasikalbėti“, – pasakojo A. Lavin.

Į Vilnių iš Floridos karstas su palaikais buvo parskraidintas prieš kelias dienas. V. Dambra buvo pašarvotas Šv. Jonų bažnyčios koplyčioje, kur atsiveikinate dalyvavo Garbės sargybos kuopos kariai. Šv. Mišias Šv. Jonų bažnyčioje aukojo arkivyskupas metropolitas Gintaras Grušas, giedojo Lietuvos mokslų akademijos mišrus choras. Po to gedulinga procesija išvyko į Vilkaviškio kapines.

Ambasadorių palydėjo jo žmona Unda, brolis Kęstutis, kiti giminės ir artimieji.

„Brolis buvo vyresnis už mane dešimčia metų, ir jis visada mums buvo pavyzdys, nors ir ne viską apie jo darbus žinojome. Aš buvau ištremtas, 16 metų praleidau Sibire, jo gyvenimas susiklostė kitaip. Jau Nepriklausomos Lietuvos laikais du kartus teko aplankyti brolių už Atlanto, buvau Venesueloje, o jis grįžęs dažnai stengdavosi atvažiuoti į Vilkaviškį. Jis man ir užsiminė, jog amžinojo poilsio norėtų atgulti čia, šalia motinos“, – prisiminė Kęstutis Dambra, buvęs matematikos mokytojas.

V. Dambrovos kapą padengė daugybė gėlių, vainikų, žvakių. Tarp jų – ir vainikai nuo Lietuvos Respublikos Prezidentės, ministro pirmininko, taip pat nuo Ispanijos ambasados Lietuvoje. „Diplomatijos Mocartui“ – toks užrašas švietė ant vieno iš vainikų kaspino, ir šie žodžiai tiksliai apibūdina šviesios atminties ambasadorių.

Vitebsko srityje, Baltarusijoje gimęs būsiamasis diplomatas 1939 m. baigė Utenos valstybinę gimnaziją. 1941 m. birželio 13 dieną jo tėvus, tris mažamečius brolius ir seserį okupantai ištrėmė į Sibirą. Likęs be šeimos ir namų, jis įsidarbino Lietuvos sveikatos ministerijos gydymo ir profilaktinių įstaigų valdybos sekretoriumi, dirbo Vilniaus infekcinėje ligoninėje. 1942-aisiais įstojo į Vilniaus muzikos mokyklą, lankė ir Vilniaus aukštesniąją vaidybos meno studiją, o 1943 m. baigė Vilniaus universiteto Teisės fakultetą.

Į Vakarus V. Dambra pasitraukė 1944 metais. 1945–1948 m. buvo karo pabėgėlių stovyklos Glasbacho mieste Austrijoje lietuvių ir estų bendruomenių komendantas, kultūros ir švietimo reikalų ve-

dėjas, politinio biuletenio „Dienos žinios“ ir žurnalo „Tėvynėn“, leisto Zalcburge, redaktorius. Jis įstojo į Insbruko Leopoldo Franseno universitetą, 1946 m. – teisės mokslų daktaras, studijavo Zalcburgo muzikos akademijoje „Mozarteum“.

1948 m. vasarį būsiamasis diplomatas išvyko į JAV, buvo Lietuvių Romos katalikų susivienijimo LRKSA generalinis organizatorius rytinėse JAV valstijose. Nuo 1950 iki 1951 m. V. Dambra dirbo Čikagos lietuvių dienraščio „Draugas“ korespondentu Jungtinėse Tautose. Jis – ir Tarptautinės laisvųjų žurnalistų federacijos veikėjas, buvo jos generalinis sekretorius, pirmininkas.

1951 m. gegužės 8 d. lietuvis buvo priimtas į JAV Valstybės departamento tarnybą, buvo radijo stoties „Amerikos balsas“ lietuviškojo skyriaus darbuotoju, vedė nuolatinę radijo skiltį „Antano Aukštaičio pastabos“, kurioje komentavo įvykius pasaulyje. 35-erius metus jis dirbo ir JAV informacijos agentūroje (USIA), nuo 1955 iki 1960 m. Vokietijoje, Miunchene buvo „Amerikos balso“ specialiosios įvykių tarnybos Europoje viršininkas, vėliau – programų Lotynų Amerikai direktorius, 1965–1967 m. – JAV Jungtinio viešųjų reikalų departamento Vietname radijo programų vedėjas.

Diplomatinę karjerą jis pradėjo 1969 m. liepos 27 dieną, kai buvo į ją paskirtas JAV prezidento pritariant Senatui. 1967–1980 m. jis buvo JAV ambasadų Pietų Amerikoje viešųjų ryšių direktoriumi La Paz, Monterrey, Buenos Aires, San Salvadore, Tegucigalpoje, generaliniu konsulu Monterrey, patarėju Buenos Aires ir Caracase, ten 1983–1992 m. buvo tarptautinės politikos apžvalgininkas dienraštyje „El Universal“.

Prie karsto duobės – žmona Unda (centre), brolis Kęstutis Dambra (dešinėje), už jų – ministras L. Linkevičius.

A. Vaškevičiaus nuotraukos

V. Dambava nuo 1980 iki 1985 metų buvo Venesuelos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas, nuo 1985 m. – garbės pirmininkas, 1986–1990 metais – Lietuvos diplomatinės šefo asmeninis atstovas ir Lietuvos garbės generalinis konsulas Pietų Amerikoje. 1988–1990 m. jis buvo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vicepirmininkas.

Atkūrus Lietuvos Nepriklausomybę, V. Dambava 1992–1999 m. buvo Lietuvos Respublikos nepaprastasis ir įgaliojasis ambasadorius Venesuelai, 1995–1999 m. Kolumbijai, 1996–1999 m. – Argentinai, nuo 1996 – Brazilijai, 1997–1999 m. – Urugvajui, 1993–1999 m. – specialiųjų misijų ambasadorius Lotynų Amerikai ir Karibų jūros regionui. Penkerius metus nuo 1999 iki 2004 metų jis buvo Lietuvos Respublikos nepaprastasis ir įgaliojasis mi-

nistras Ispanijai, nuo 2001 m. – taip pat Marokui ir Andorai.

1995 metais jis buvo apdovanotas Gedimino 3-ojo laipsnio ordinu, o 2000-aisiais metais – Gedimino 2-ojo laipsnio ordinu, jam yra įteiktas ir Lietuvos užsienio reikalų ministerijos garbės ženklas „Lietuvos diplomatinės žvaigždė“. 1996 m. V. Dambavai suteiktas Utenos garbės piliečio vardas.

Su šia iškilia asmenybe teko bendrauti tik vieną kartą prieš kelerius metus konferencijoje Kaune. Sužinojęs, jog kalbasi su „Draugo“ atstovu, ambasadorius domėjosi, kaip sekasi laikraščiu, prisiminė, jog ir pats dujus metus buvo jo korespondentu. Kalbant jautėsi ambasadoriaus erudicija, jo gyvas domėjimasis tuo, kas vyksta ir kartu meilė gimtinei Lietuvai.

88-tą kartą išdalinti „Oskarai“

Iš k. Mark Rylance, Brie Larson, Leonardo DiCaprio ir Alicia Vikander.

EPA-ELTA nuotr.

Sekmadienį, vasario 28 d., Los Angeles vyko geriausių praeitų metų filmų ir aktorių apdovanojimų – „Oskarų“ įteikimo iškilmės. Geriausio filmo kategorijoje „Oskara“ laimėjo filmas „Spotlight“ („Sensacija“). Filmą pasakoja apie seksualinę išnaudojimą Katalikų Bažnyčioje ir kritikuoja Vatikano elgesį kunigų lytinio smurto aukų atžvilgiu. „Spotlight“ apdovanotas ir geriausio originalaus scenarijaus kategorijoje. „Oskara“ už geriausią režisūrą laimėjo Alejandro G. Inarritu, sukūręs filmą „The Revenant“ („Hju Glaso legenda“). Tai antroji iš eilės meksikiečio režisieriaus statulėlė – praeitais metais jis laimėjo „Oskara“ už filmą „Birdman“. Geriausiu aktoriumi buvo pripažintas 41 metų aktorius Leonardo DiCaprio, suvaidinęs pagrindinį vaidmenį filme „The Revenant“. Jis buvo pristatytas „Oskarui“ jau šešis kartus, bet tai – jo pirmoji statulėlė. Geriau-

sios aktorės „Oskaras“ atiteko Brie Larson už pagrindinį vaidmenį filme „Room“ („Kambarys“), kuriame ji vaidino su sūnumi į nelaisvę patekusią motiną.

Geriausio antrojo plano aktorius „Oskara“ laimėjo Mark Rylance, atlikęs vaidmenį filme „Bridge of Spies“ („Šnipų tiltas“). Geriausio antrojo plano aktorės „Oskaras“ atiteko Alicia Vikander, vaidinusiai filme „The Danish Girl“ („Danų mergina“). Geriausiu užsienio kalbos filmu pripažinta vengrų juosta „Son of Saul“ („Sauliaus sūnus“) – kūrinys apie Holokausto siaubą.

„Oskaras“ už geriausią originalią muziką atiteko italų kompozitoriui Ennio Morricone, sukūrusiam filmo „The Hateful Eight“ („Neapkenčiamas aštuntukas“) muzikinį takelį.

www.lziniuos.lt
www.nytimes.com

THE APOLLO CHORUS OF CHICAGO

presents

Mendelssohn's ELIJAH

Saturday, March 12, 2016 at 7:30 pm

Rockefeller Chapel, University of Chicago

Stephen Alltop Music Director and Conductor

David Bachmann Associate Conductor and Accompanist

SOLOISTS:

Michelle Areyzaga, soprano Kelsey Park, mezzo-soprano
Patrick Muehleise, tenor Gerard Sundberg, baritone

Order tickets today!

Tickets available through Apollo at
312-427-5620 or www.apollochorus.org

Tickets: \$30; student tickets \$10; group of 10 or more \$25

APOLLO
CHORUS
OF CHICAGO

The Elizabeth F.
Cheney Foundation

Užsakykite „Draugą“ arba „Draugas News“ ir gaukite dovaną – du bilietus į šį koncertą.

Daugiau informacijos suteiks „Draugo“ atstovė ryšiams su visuomene
Audronė Kižytė tel. 630-805-1404.

Vida Sakevičiūtė, gyvenanti **Hometown, IL**, suprasdama nelengvą „Draugo“ finansinę padėtį, išlaidoms sumažinti paaukojo 50 dol. Labai ačiū už paramą.

Irena Mickūnas, gyvenanti **Athens, OH**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Nuoširdžiausius padėkos žodžius skiriame Jums.

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ

SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ

7600 W. College Drive

Palos Heights, IL 60463

Tel. 708-361-5550

Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų skausmų gydymas

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai

6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6

Chicago, IL 60638

Tel. 773-229-9965

Valandos susitarus

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER

Akių ligos – chirurgija

150 E. Huron, Suite 1000

Chicago, IL 60611

Valandos susitarus

Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue

Joliet, IL 60435

Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą

Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai

4647 W 103 St, Oak Lawn, IL

25 E Washington, Ste 1121,

Chicago, IL Tel. 708-422-8260

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo** bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL) kovo 4 d. bei kiekvieną gavėnios penktadienį 4:30 val. p. p. eisime Kryžiaus kelį su apmąstymais. Kovo 6 d. 10 val. r. minėsime ketvirtąjį gavėnios sekmadienį ir šv. Kazimiero šventę. Eucharistijos šventimą atnašaus kun. Gediminas Keršys.

■ **Dailiojo skaitymo konkursas vyks 2016**

kovo 19 d., šeštadienį, 2 val. p. p. Dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, IL. Kviečiame aktyviai dalyvauti visų liuanistinių mokyklų moksleivius. Nugalėtojų laukia puikūs apdovanojimai. Konkurso ruošia JAV LB Vidurio vakarų apygardos valdyba. Daugiau informacijos suteiks Vesta tel. 773-818-3981 ir Birutė tel. 630-673-3384 arba el. paštu: vestav@yahoo.com, birutekairiene@yahoo.com

Kviečiame švęsti Gailestingumo jubiliejų kartu su Vilniaus arkivyskupu

„Jėzus Kristus yra Tėvo gailestingumo veidas. Jėzuje iš Nazareto Tėvo gailestingumas tapo gyvas bei regimas ir pasiekė savo aukščiausiąjį tašką“, – Popiežius Pranciškus šiais žodžiais paskelbė 2016 metus Jubiliejiniams Gailestingumo metais. Šia proga mūsų parapijose kovo 12–13 dienomis lankysis Vilniaus arkivyskupas Gintaras Grušas. Kviečiame visus susipažinti su pasaulį pakeitusio paveiklo istorija – filmu „Pirmasis Dievo Gailestingumo paveikslas. Nežinomo šedevro negirdėta istorija“ (2016), kurio premjera įvyks kovo 12 d., šeštadienį, 5 val. p. p. Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos Čikagoje salėje, o kovo 13 d., sekmadienį, 7 val. v. galerijoje „Siela“ PLC Lemonte. Susitikimuose dalyvaus svečias iš Vilniaus arkivyskupas Gintaras Grušas.

Kovo 13 d. 11 val. r. sekmadienio Mišioms Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje vadovaus garbės svečias, o po Mišių bus susitikimas su arkivyskupu ir iškilmingi jubiliejinių metų pietūs parapijos salėje.

Pietums būtina registracija tel. 773-776-4500

KALENDORIUS

Kovas

Didieji ežerai (MI)

Kovo 6 d., sekmadienį: Detroito Gabijos ir Baltijos skaučių ir skautų tuntas ruošia tradicinę Kaziuko mugę, kuri vyks 11:30 val. r. Ne tik smagiai praleisite popietę, bet tuo pačiu paremsite Detroito skautes ir skautus. Daugiau informacijos tel. 630-456-2130 arba el. paštu dluksiewicz@sbcglobal.net.

Čikaga (IL)

Kovo 6 d., sekmadienį: Pasaulio lietuvių centre – 14911 127th St., Lemont, 60439, IL skautai ruošia tradicinę Kaziuko mugę su lietuvišku maistu ir žaidimais. Pradžią 10 val. r.

Kovo 20 d., sekmadienį: Lietuvių evangelikų liuteronų Tėviškės parapija (5129 Wolf. Rd. Western Springs, IL 60558) kviečia į Kovo 11-osios šventę. Minėjimo ir popietės pradžia po 11:30 min. r. pamaldų. Pasipuoškite tautiškai. Po minėjimo – vaišės. Pietums prašoma užsiregistruoti iš anksto tel. 708-229-2795 arba el. paštu tevives.parapija@gmail.com.

Balandis

Čikaga (IL)

Balandžio 9 d., šeštadienį: Jaunimo centro didžioje salėje vyks Čikagos liuanistinės mokyklos metinis labdaros pokylis „Šokame su ČLM žvaigždėmis“.

Gegužė

Čikaga (IL)

Gegužės 1 d., sekmadienį: Jaunimo

centro didžiojoje salėje Motinos dienos proga vyks Lietuvos bardo Vyganto Kazlauskio koncertas. Dalyvaus gitaristas Tomas Varnagiris bei akordeonistas Martynas Norvilas. Koncerto lėšos bus skiriamos Čikagos liuanistinei mokyklai.

Gegužės 7 d., šeštadienį: Pasaulio lietuvių centre, 14911 127 St., Lemont, IL 60439 įvyks 53-iasis metinis Lietuvių Fondo narių suvažiavimas. Suvažiavimo metu vyks rinkimai. Daugiau informacijos

– www.lietuviufondas.org

Birželis

Rytų pakrantė

Birželio 30–liepos 3 d., ketvirtadienį–sekmadienį: XV Lietuvių tautinių šokių šventė Baltimorėje. Pagrindinis renginys – liepos 3 d. 1 val. p. p. Royal Farms Arena, Baltimore, MD. Liepos 1–3 d. Hilton Baltimore Hotel vyks lietuviška mugė. Daugiau informacijos tinklalapyje: sokiusvente2016.org/lt.

Rugsėjis

Čikaga (IL)

Rugsėjo 18 d., sekmadienį: Sabre Room pokylių salėje Hickory Hills – dr. Vilijos Kelytės ir Algimanto Barniško rudeninis koncertas „Atnešk man dainą“. Koncerto pradžia 3 val. p. p.

Lapkritis

Čikaga (IL)

Lapkričio 5 d., šeštadienį: vyks kasmetinis Lietuvių Fondo pokylis. Apie pokylio vietą ir laiką bus pranešta vėliau.

www.draugas.org/kalendorius

CELEBRATE LITHUANIAN INDEPENDENCE

Sunday, March 13, 2016
Navy Pier • 12pm - 4pm

Music • Dance • Colorful Costumes • Local Artists • Food
Come be digitally superimposed in a Lithuanian National Costume!

Chicago is famous for its ethnic neighborhoods - and Navy Pier is proud to honor the city's Lithuanian community with this free cultural celebration for all ages.

NEIGHBORHOODS
OF THE WORLD
at Navy Pier

Sundays, February 21 - April 17
Navy Pier's Crystal Gardens
600 E. Grand Avenue

presented by **ComEd**

In partnership with the Consulate General
of the Republic of Lithuania in Chicago

ComEd PEOPLES GAS

BUILDING EXCITEMENT

navypier.com

**ATLANTIC
ExpressCorp.**

SIUNTINIAI Į VISA
EUROPOS SĄJUNGA

Ukraina, Baltarusija,
Moldova, Rusija

Greičiausi
pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai
apdrausta \$100

Siūlome automobilių
gabenimą į visas pasaulio
šalis, automobilių pirkimą
iš visų JAV aukcionų,
asmens turto
perkraustymą

Asmeninės siuntos
708-907-3000
Siuntinių paėmimas iš namų
630-774-2136

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rūta
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Florist Queen
1620 Pebblewood Lane Naperville, IL 60563
Tel: 630-741-4445

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Always with Flowers (Royal Petal Inc.)
1138 B S. State St., Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
6201 W. Howard St. B3 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Atlantic Express Chicago
2715 W. 71 St. Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-2655

Harvest Fresh
(Vil. Booth) 1100 E. Rand Rd. Arlington Hts., IL 60004
Tel: 224-625-0331

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Užėiga
6312 S. Harlem Ave. Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalya
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770